

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුව - 2014

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 2008 අංක 41 දරන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකු පනතේ 33 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 13 (7) (ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් බැංකුවේ සභාපති වෙත යථා කාලයේදී නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම.

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශීර් ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත්වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ

කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ . විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන.

2.1 මතය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී ලං ගි ප්‍ර) අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 39- මූල්‍ය උපකරණ හඳුනා ගැනීම හා මිනුම්කරණයට අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සේවක ණය වූ රු. 1,160,083,733 ක් මූල්‍ය උපකරණයක් ලෙස හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් යටතේ දක්වා තිබුණි. කෙසේවුවද එය අවශ්‍ය පරිදි ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මිනුම්කරණය කර නොතිබුණි.

(ආ) ප්‍රමිතියේ 64 ඡේදය ප්‍රකාරව, සැලකිය යුතු එක් එක් ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා වෙන් වශයෙන් හානිකරණය කර නොතිබුණි.

2.2.2 නොසැසඳූ වෙනස්කම්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු (ශ්‍රී ලං ම බැ) ප්‍රතිමූල්‍යයන යටතේ ලෙපර් ගිණුම්වල දැක්වෙන ගෙවිය යුතු ප්‍රතිමූල්‍යයන ශේෂ හා 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සනාථ කරන ලද ශේෂ අතර එකතුව රු 34,448,230 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අනුකූල නොවීම් අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති ,රෙගුලාසි ආදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
(අ) 1942 අංක 13 දරන උකස් බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ ආඥා පනතේ 31 වගන්තිය	මෙම ආඥා පනත යටතේ කරන ලද හෝ කිරීමට අදහස් කරන වෙන්දේසියක් මගින් විකුණුමකදී උකස් බ්‍රෝකර්වරයකු විසින් ලංසු මිලදී ගැනීමකදී උකස් බ්‍රෝකර්කරු උකසට තබන ලද දේපලෙහි සම්පූර්ණ අයිතිකරු ලෙස සැලකිය යුතුය. එම විධිවිධාන වලට පටහැනිව නොවිකුණන ලද උකස් තැබූ ද්‍රව්‍ය එම ද්‍රව්‍යවල සම්පූර්ණ අයිතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව කිලෝග්‍රෑම් 23.95 ක නොවිකුණන ලද ද්‍රව්‍ය උණුකර තිබුණි.
(ආ) 2012 පෙබරවාරි 23 දිනැති අංක 03/2012 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය	මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් නියමිත අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව විශ්‍රාම ගිය සාමාන්‍යාධිකාරිවරයාට වාහනයක් භාර දී තිබුණි.
(ඇ) 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.13.4 දරන මාර්ගෝපදේශය- කොන්ත්‍රාත් සඳහා විවලනයන්	විවලනයේ එකතු මුදල කොන්ත්‍රාත් මිලෙන් සියයට 10 ඉක්මවන්නේ නම්, එම විවලන නියෝග නිකුත් කිරීමට පෙර සහාපති විසින් රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. කෙසේ

වුවද, පහත සඳහන් කොන්ත්‍රාත් වැඩ සඳහා කරන ලද විවලන නියෝග සඳහා අදාළ අනුමැතීන් ලබා ගෙන නොතිබුණි

කොන්ත්‍රාත්තුවේ නම	ආරම්භක කොන්ත්‍රාත් මිල	විවලන නියෝගවල වටිනාකම	විවලන නියෝගවල වටිනාකම කොන්ත්‍රාත් මිලේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස
මිහින්තලේ, පවත්නා ශාඛා කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම	රු. 1,226,216	රු. 2,656,182	217
තිරිපිටියේ ශාඛා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම	රු. 20,668,821	රු. 9,507,451	46

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මෙහෙයුම්වලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු. 928,668,064 ක බදු පූර්ව ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පූර්ව ලාභය රු. 397,011,990 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත ව ර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල රු. 531,656,074 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව ණය සහ වෙනත් පාඩු සඳහා හානිකරණ ගාස්තු හා පොලී වියදම පිළිවෙලින් රු. 999,561,030 කින් හා රු. 627,908,328 කින් අඩුවීම සහ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම රු. 48,644,978 කින් වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

3.2.1 අරමුදල් පිරිවැය හා මූල්‍ය ඵලදායිතාවය

විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය අවසානයට අරමුදල් පිරිවැය සහ මූල්‍ය ඵලදායිතාවය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

විස්තරය	සාමාන්‍ය ශේෂය	2014		2013		විස්තරය
		පිරිවැය/ ආදායම	පිරිවැය/ ආදායම සාමාන්‍ය ශේෂයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	පිරිවැය/ ආදායම	පිරිවැය/ ආදායම	
	රු 000	රු 000		රු 000	රු 000	

(1) අරමුදල් පිරිවැය

(අ) තැන්පතු

ඉතුරුම් තැන්පතු	27,135,633	1,117,842	4.12	22,492,183	900,907	4.01
ස්ථාවර තැන්පතු/						

තැන්පතු සහතික	40,430,295	3,744,264	9.26	36,145,997	4,607,587	12.75
මුළු තැන්පතු	67,565,928	4,862,106	7.2	58,638,181	5,508,494	9.39
(ආ) ණය ගැනීම්						
ප්‍රතිමූල්‍යයන ණය	7,448,855	370,001	4.97	5,903,403	262,271	4.44
වෙනත් ණය ගැනීම්	1,703,025	78,761	4.62	1,391,406	168,011	12.07
මුළු ණය ගැනීම්	9,151,880	448,762	4.90	7,294,809	430,282	5.90
(ඇ) කැඳවුම් ණය මත						
අරමුදලේ පිරිවැය						
(ඈ+ඉ)						
(බර කැඳු සාමාන්‍ය						
ප්‍රාග්ධන පිරිවැය)	76,717,808	5,310,868	6.92	65,932,989	5,938,776	9.01
(ඈ) වෙනත් බැරකම්	4,233,544	-	-	3,836,925	-	-
(ඉ) ප්‍රාග්ධනය	1,235,169	-	-	1,099,400	-	-
(ඊ) සංචිත	3,399,256	-	-	2,957,782	-	-
(උ) කොටස්						
අයිතිකරුවන්ගේ						
හිමිකම් සමග						
වෙනත් මුළු						
බැරකම්						
(ඈ+ඉ+ඊ+ඊ)	85,585,777	-	-	73,827,096	-	-
අඩුකළා :						
(ඌ) වෙනත් වත්කම්	3,068,274	-	-	2,599,514	-	-
(එ) මූල්‍ය පිරිවැය(උ-ඌ)	82,517,503	3,003,545	3.64	71,227,583	2,699,190	3.79
පොදු කාර්ය පිරිවැය	82,517,503	1,610,614	1.95	71,227,583	1,016,078	1.43
අරමුදල්වල මුළු පිරිවැය	82,517,503	9,925,027	12.03	71,227,583	9,654,044	13.55

(II) මූල්‍ය ඵලදායිතාවය

ණය කළමි	61,034,934	8,450,783	13.85	57,612,758	8,577,987	14.89
ආයෝජන	21,482,568	2,142,304	9.97	13,614,825	1,862,946	13.68
මූල්‍ය ඵලදායිතාවය	82,517,503	10,593,087	12.84	71,227,583	10,440,933	14.66
ආන්තිකය	82,517,503	668,060	0.81	71,227,583	786,889	1.10
ගාස්තු මත පදනම් වූ හා						
වෙනත් ආදායම්	82,517,503	957,488	1.16	71,227,583	472,915	0.66
ආන්තිකය	82,517,503	1,625,548	1.97	71,227,583	1,259,804	1.77
බදු	82,517,503	1,058,054	1.28	71,227,583	495,086	0.70
ඉද්ධ ආන්තිකය	82,517,503	567,494	0.69	71,227,583	764,718	1.07

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රධාන වශයෙන් පොලී වියදම් සියයට 12 කින් අඩුවීම හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී තැන්පතු පිරිවැය අනුපාතය සියයට 23 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සියයට 25 කින් ණයගැනීම් වැඩි වී තිබුණද 2014 වර්ෂය සඳහා අඩු පොලී අනුපාතයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ණය ගැනීම් පිරිවැය අනුපාතය සියයට 17 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ඇ) ඉහත කරුණු සලකා බැලීමේදී , ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය සියයට 23 කින් අඩුවී තිබුණි.

3.2.2 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

ලබාගත හැකිවූ තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ වැදගත් අනුපාත කිහිපයක් පහත පරිදි වේ.

වර්ගය	ආංශික අනුපාතය (බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු)	තර්ක	
		2014	2013
(අ) ලාභදායීත්ව අනුපාතය			
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	16.41 %	8.3 %	3.61 %
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය	3.63 %	6.40 %	6.32 %
පොලී ආදායම මත ශුද්ධ පොලී ආදායම	30.12 %	49.86%	43.12%
මුළු ආදායම මත පොලී නොවන ආදායම	10.51 %	5.30%	5.04%
පොලී ආදායම මත පොලී පිරිවැය	69.88%	50.14%	56.88%
ශුද්ධ පොලී ආදායම මත පොදු කාර්ය වියදම		30.49 %	22.57%
මෙහෙයුම් වියදමට සේවක පිරිවැය	50.73 %	62.26 %	72.65 %
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය	2.19 %	1.09 %	0.53 %
හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභය	14.34 %	7.39%	4.73 %
කොටසකට ඉපැයුම (රු.)		3.04	1.74
(ආ) තෝලන අනුපාතය			
(i) හිමිකම්වලට මුළු වත්කම්		17.02:1	20.51:1
(ii) හිමිකම්වලට ණය ගැනීම්		1.81:1	2.21:1
(ඇ) ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණතා අනුපාතය			
(i) පෙළ i	23.25 %	8.87 %	8.82%
(ii) පෙළ ii	20.62 %	9.26 %	9.21%
(ඈ) ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය (සියයට 20 ක අවමය)	67.76 %	35.51 %	25.51%

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණතා අනුපාතය සියයට 10 ක අඩුම අවශ්‍යතාවයට වඩා ඉතා පහළ මට්ටමක විය. කෙසේ වුවද, 2015 ජනවාරි මාසයේදී රු. බිලියන 2.5 ක් වටිනා ණයකර නිකුත් කිරීමෙන් පසුව, 2015 පළමු කාර්තුව තුළ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණතා අනුපාතය සියයට 11 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- (ආ) සියයට 3.63 ක් වූ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සාමාන්‍ය අනුපාතයට සාපේක්ෂව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට සියයට 6.40 ක ඉහළ පොලී ආන්තිකයක් වාර්තා කර තිබුණි.
- (ඇ) බැංකුවේ මුළු ආදායමට පොලී නොවන ආදායමේ දායකත්වය සියයට 5.30 ක් පමණක් වූ අතර එය සියයට 10.51 ක් වූ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සාමාන්‍ය අනුපාතයට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමකි. එබැවින් බැංකුව පොලී ආදායම මත විශාල අවධානයක් යොමු කර තිබූ අතර පොලී අනුපාතයන්හි වෙනස්වීම් මත අවදානමට භාජනය වනු ඇත.
- (ඈ) 2014 වර්ෂයේ බැංකු ව්‍යාපාර විශ්ලේෂණයට අනුව බැංකුවේ මුළු වියදම්වලින් (පොලී වියදම් හා ගාස්තු සහ කොමිස් වියදම් හැර) කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය ඉහළ අනුපාතයක් වාර්තා කර තිබූ අතර එය බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සාමාන්‍ය අනුපාතය වූ සියයට 50.73 සමග සැසඳීමේදී සියයට 62.26 ක් විය.
- (ඉ) බැංකුවේ සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ හා හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාත පිළිවෙලින් සියයට 1.09 ක් හා සියයට 7.39 ක් වූ අතර එය බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සාමාන්‍ය අනුපාතය වූ සියයට 2.19 හා සියයට 14.34 ට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී තිබුණි.

3.2.3. බැංකුවේ පරිණතවීම් විශ්ලේෂණය

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේදී 2014 වර්ෂයේ මුළු මූල්‍ය වත්කම් හා දිගුකාලීන මූල්‍ය වගකීම් අතර දිගුකාලීන ද්‍රවශීලතා පරතරය වර්ෂ 3 සිට වර්ෂ 5 දක්වා හා වර්ෂ 5 ට වැඩි පිළිවෙලින් රු. 387,289,824 ක් හා රු. 4,671,490,827 ක් ලෙස ඉතා වැඩි වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

වෙනත් වත්කම්	177,692,089	49,337,768	390,795,864	-	-	617,825,721
මුළු වත්කම්	29,247,167,961	28,843,468,763	18,342,441,036	11,028,353,538	9,685,261,826	97,146,693,125
වගකීම්						
බැංකුවලට ගෙවියයුතු මුදල්	599,573,675	1,793,611,679	4,782,964,477	3,054,887,233	-	10,231,037,063
වෙනත් ගනුදෙනුකරුන්ට ගෙවිය යුතු මුදල්	25,603,386,928	20,806,089,165	5,935,939,862	8,088,148,842	13,922,523,985	74,356,088,781
වෙනත් වගකීම්	1,680,781,534	451,943,705	495,034,379	272,607,287	434,228,669	3,334,595,573
මුළු වගකීම්	27,883,742,136	23,051,644,549	11,213,938,718	11,415,643,362	14,356,752,653	87,921,721,418
කල්පිරීමේ පරතරය	1,363,425,825	5,791,824,214	7,128,502,319	(387,289,824)	(4,671,490,827)	9,224,971,708

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) තැන්පතු

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ තැන්පතු ව්‍යුහය මුළු තැන්පතුවලින් සියයට 58 ක් නියෝජනය වන ඉහළ පිරිවැය සහිත ස්ථාවර තැන්පතු මත අවධානය යොමු කර තිබුණි. 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු පොලී වියදමින් සියයට 77 ක් ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලී වියදමින් නියෝජනය විය. ඉහළ පිරිවැය සහිත ස්ථාවර තැන්පතු මත වැඩියෙන් යැපීම හේතුවෙන් එය අරමුදල් පිරිවැය සඳහා අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

(ආ) ණය කළඹ

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 9 ක වැඩිවීමක් දක්වන මුළු ණය හා අත්තිකාරම් සඳහා අක්‍රීය ණය අනුපාතය 2014 වර්ෂයේදී සියයට 7.69 ක් විය.

4.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) බැංකුවේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරන ලද විශේෂ විමර්ශනයට අනුව පවත්නා ණය ලබාදීමේ පරිපාටිය උල්ලංඝනය කරමින් කොලොන්නාව බැංකු ශාඛාව විසින් රු. මිලියන 12.5 ක් වටිනා ණය දෙකක් ලබා දී තිබූ බව අනාවරණය විය. කෙසේ වුවද මෙම ණය ලබාදීම සඳහා වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2013 දෙසැම්බර් 13 දින හික්කඩුව ශාඛාව විසින් ගනුදෙනුකරුවකුට රු. මිලියන 10 ක්වූ ණය මුදලක් ලබා දී තිබුණි. කෙසේවුවද 2015 මාර්තු 31 විගණන දිනය දක්වාත් කිසිදු ණය වාරිකයක් අයකර ගෙන නොතිබුණි. 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට පොලිය සමග මුළු හිඟ ශේෂය රු. 13,567,123 ක් විය.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහ පාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2011 සිට 2015 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය සඳහා බැංකුව විසින් සංයුක්ත සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සකස් කරන ලද ඉලක්ක සැලසුම් කළ පරිදි ඉටු කර ගෙන නොතිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

විෂයය	ඉලක්කය	තර්ථය	විචලනය
	රු.	රු.	රු.
ලාභය	1,702,240,000	303,539,698	1,398,700,302
ආයෝජන	33,219,153,000	27,505,171,827	5,713,981,173
ණය සහ අත්තිකාරම්	80,752,893,000	61,371,585,932	19,381,307,668
ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් තැන්පතු	105,566,914,000	72,525,364,971	33,041,549,029
වෙනත් වගකීම්	2,476,507,000	3,765,103,216	(1,288,596,216)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සංයුක්ත සැලැස්මට අනුව, බැංකුවේ අක්‍රීය ණය අනුපාතය සියයට 4 කට අඩුවෙන් පවත්වා ගැනීමට බැංකුව අපේක්ෂා කර තිබුණි. එසේ වුවද, 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට එය සියයට 7.69 ක් විය.
- (ආ) 2014 වර්ෂයේදී ශාඛා 400 ක් දක්වා ශාඛා ජාලය වැඩිකිරීමටත්, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර (ATM) ජාලය ආරම්භ කිරීමටත් බැංකුව ඉලක්ක කර තිබුණි. කෙසේ වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ශාඛා 265 ක් පමණක් ක්‍රියාත්මකව පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර ජාලය ආරම්භ කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් රු. මිලියන 105,566 ක තැන්පතු රැස්කර ගැනීමට බැංකුව ඉලක්ක කර තිබුණද, දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 72,525 ක් එනම් සියයට 69 ක් පමණක් රැස්කර ගෙන තිබුණි.

(ඇ) 2014 වර්ෂයේදී ඉතුරුම් තැන්පතු හා ස්ථාවර තැන්පතු අතර අපේක්ෂිත බෙදීයාම 55:45 ක් වුවද 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට තථ්‍ය බෙදීයාම 42:58 ක් ලෙස දැක්වුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

2007 දෙසැම්බර් 18 දිනැති අංක පීඊඩී 47 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ දක්වා ඇති පරිදි ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් බැංකුව විසින් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.3 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

ප්‍රසම්පාදනයන් කාලීනව සම්පූර්ණ කරගැනීම හා ඒ සඳහා යහපත් වෙළඳපොළ අගයක් ලබා ගැනීමට 2014 වර්ෂය සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් හා ප්‍රසම්පාදන කාල සැලැස්මක් බැංකුව විසින් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.4 අයවැය පාලනය

අයවැයගත හා තථ්‍ය සංඛ්‍යා අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා බැංකුවේ සහාපතිවරයාගේ අවධානයට වරින්වර යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) ණය පරිපාලනය
- (ඇ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (ඈ) ආයතනික පාලනය
- (ඉ) උකස් කිරීම්
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුවේ උපදෙස්වලට අනුකූල වීම
- (උ) අභ්‍යන්තර පාලනය
- (ඌ) අයවැය පාලනය